

שנפש הבהמות הוא מבחי' פני שור מהשמאל. וע"י הקרבן עולה ונכללת בשרשה בבחי' פני שור שבמרכבה ולכן היה השיר על הקרבן וכמ"ש מזה בדיה ושם אחיו יוכל, ומשם הוא עולה למעלה מעלה עד רום המעלות ע"י ארי' דאכיל קרבנין דכמו שלמטה הקרבתה הוא ע"י הכהן איש החסד כך מעורר למעלה בחי' חסד אריה דאכיל קרבנין וגבוה מעל גבוה בחי' חסד עליון בחי' וימינו תחבקני להתכלל באור א"ס ב"ה ממש. וכך הוא ענין התפלה. כי הנה גודע שמיכאל שר הגדול מקריב נשמותיהו של ישראל ע"ג המזבח. וכמאמר ואשי ישראל ותפלתם ולמטה כהתלבשות בגוף הגשמי הוא בחי' אה"ר הבא מלמעלה בתפלתם להעלותם ולקשר נפשם של ישראל כאלקים חיים ולדבקה באור א"ס ב"ה ממש. וזהו לחמי לאשי, פי' לאשי לאש שלי ששורפים ובוטלים אלי דהיינו השרפים שהם בחי' יקד יקוד אש בוערה בלבם תמיד בתשוקה גדולה ונפלאה ובאהבה עזה כרשפי אש להבטל ולהכלל באור א"ס ב"ה מחמת השגתם הגדולה שהם בעולם הבריאה שהוא למעלה מעולם היצירה ועשיה (ועמ"ש בדיה ונקדשתי בתוך בני בנין כח אחת אומרת קדוש פעם א' ובדיה שחורה אני ונאווה) והקרבן נעשה להם בחינת לחם, כי אין לך עשב מלמטה כו' והמזל מקבל משמרי האופנים והאופנים מחיות הקדש שבמרכבה והחיות מהשרפים. ולכן בהעלות הקרבן למעלה עולה ונכלל עד בחי' שרפים ונעשה להם בחינת לחם. כמו בחי' לחם המתעכל במעי האדם ונעשה כבשר ודם האדם ממש עד שנעשה לו מזון ומוסיף לו כח וחיות. כך הקרבן מתעכל ונכלל בחיות ושרפים עד שנעשה להם מזון ומוסיף כח וחיות בשרפים להעלותם ולאשתאבא בגופא דמלכא ממש (ועמ"ש באגה"ק סדיה איהו וחיהו ועמ"ש בבאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים ובדיה כה אמר כו' ונתתי לך מהלכים בין העומדים):

ב א"ך להבין למה בא קרבן התמיד מן הכבש. הענין הוא שעם היות שהחיות של נפש הבהמות יורד ונמשך מבחינת פני שור שבמרכבה ולשם הוא עולה. מ"מ בחר ה' בכבשים דוקא. שכבש יש לו קול רחמים מדתו של יעקב וגם הכבש יש לו צמר בעורו שממנו רוב המלבושים. כמ"ש ומגו כבשים יתחמם. ולמעלה הנה העור הוא ענין הרקיע שממנו נמשכין בחי' צירופי אותיות שהם בחינת שערות שע"ז אמרו"ל שהמלאך סנדלפון קושר כתרים לקונו מצרופי אותיות התפלה והדברים עתיקים ואין להאריך. אך הבשר והחלב והדם וגידיים ועצמות של התמיד ה' עולה כולה כלייל ע"ג המזבח. אבל העור עם הצמר ניתן לכהן המקריב. כמ"ש עור העולה אשר הקריב לכהן כו'. לפי שאינו יכול ליכלל עם חיות הנפש הבהמית כמו הבשר והחלב ודם ועצמות וגידין ולכן אינו נשרף עמהם. אלא כולה ניתן לכהן המקריב כמו שהוא בשלימות עם הצמר. והנה ביאור ענין בשר גידין ועצמות למעלה עדי"מ. יובן מ"ש בספרי חכמת הניתוח שהתהוות העצמות נמשך מהמוח והתהוות הבשר הוא מהדם שמשכנו בלב שממנו נעשה בשר. וכמארו"ל לובן שממנו עצמות כו'. והנה הלב הוא מקום משכן המדות אהו"ר כו'. שהן הן בחי' רתיחת הדמים שבלב הגשמי אהבה רעה תאוות גשמיות כו' ונצוה כו'. וכך למעלה מחנה מיכאל באהבה עזה ומחנה גבריאל כו' הן הן בחי' הבשר הנמשך מן הדם שבלב (ועמ"ש מזה בדיה בהעלותן בענין חיד שלך גדול משלהם ובדיה וה' מזי חדש כו' בענין יבא כל בשר להשתחוו) אך הדעת והשגה שמשיגים בגדולת א"ס ב"ה כל חד לפום שיעורא דייליה. ולפי מדרגתו הוא בחי' העצמות שבאין מן המוח (ועי' ברע"מ פ' שופטים דעריה ע"א מענין עצמות ובושר). והנה הגם שהמדות הן לפי הדעת והשגה כי לפי שכלו יהולל איש. קטן לפי קטנו וגדול לפי גדלו. מ"מ לא כל הדעת והשגה מלובשת במדות שהרי ההשגה היא בגדולת א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף

במדבר (פרשה ז). נשא פי"ב (רמ"ז ג). ס"פ בהעלותך (רס"ה א) ע"פ אספה לי. ר"פ פינחס וס"פ. שה"ש רבה (י"א ג) ס"פ צווארך בחרוזים. בפתיחתא דאיכה (י"א א) סדיה והמה כאדם עברו ברית. שה"ש רבה (ל"ה ב) ס"פ ראשך עליך ככרמל:

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי כו'. ואמרת אליהם זה האשה אשר תקריבו כו' את הכבש אחד תעשה בבוקר כו'. להבין כפל ב"פ ואמרת וגם שינוי לשון דכתיב אשר תקריבו וכתיב את הכבש אחד תעשה לשון עשי. וגם תקריבו לשון רבים ותעשה לשון יחיד. והענין הוא כמארו"ל כל מקום שנאמר צו הוא מיד ולדורות. (רבות במדבר פ"ז). וזהו כפל אמירה. ואמרת אליהם מיד והוא ענין הקרבנות שהקריבו בזמן שכהמ"ק קיים. ואמרת להם היינו לדורות שתקנו תפלה כנגד תמידיו. והנה צ"ל איך התפלה כנגד תמידיו שהן כבשים בני שנה והתפלה היא בקשת רחמים ואיך היא תמורת הקרבן. גם להבין מ"ש בקרבנות ריח ניחוח לשון נח"ר וגבי נח כתיב וירח ה' את ריח הניחוח. איזה נח"ר הוא מריח הקרבנות. (ועי' בזהר פ' נח דס"ה ע"א) אך הענין הוא. כי הנה גודע שתכלית ירידת הנשמה לעוה"ז להתלבש בגוף בנה"ב ירידה צורך עליה היא. והנה קודם שנברא העולם היה הוא ושמנו בלבד. שמו בגימט' רצון שהוא מקור ההשפעה וחיות הנבראים מפני שעלה ברצונו הפשוט להיות מלך שמו נק'. וכמאמר יחיד חי העולמים מלך שהוא לבדו יחיד ומיוחד וחי העולמים אינו אלא בחי' מלך כו'. וקודם שנברא העולם היה הוא ושמנו בלבד שבחי' מלכותו היתה כלולה בא"ס ב"ה ממש ונק' אור א"ס ב"ה שהוא האור וזיו. והי' האור כלול במאור עצמו ואחר שנבה"ע נעשה התפשטות האור והזיו להחיות הנבראים מאין ממש ליש בסדר השתלשלות המדרגות דרך עילה ועלול עד עוה"ז הגשמי שהוא היש הגשמי ודבר נפרד ממש (ועמ"ש מזה בשיר השירים בדיה קול דודי גבי פי' מלכותך מלכות כל עולמים). והוא ירידה גדולה לגבי האור והזיו שהיה כלול באור א"ס ב"ה ותכלית הירידה היא צורך עליה להיות מיש לאין שיהיה היש ג"כ בטל ונכלל באור א"ס ב"ה ממש. והיא העלי' העיקרית שעליה נאמר ליתן זה יצרת לשחק בו שמוזה נעשה שחוק וחדוה למעלה בביטול היש לאין. שהתהוות מאין ליש הוא ענין הבריאה. כמ"ש והחכמה מאין תמצא. וחכמה היא ראשית הגילוי מהשתלשלות העולמות. משא"כ התהוות מיש לאין הוא דבר חדש ושינוי הטבע (ועמ"ש בבאור ע"פ הבאים ישרש). ועיקר השחוק והחדוה הוא משינוי והתחדשות כדרך שעושין לפני מלכים ושרים איזהו שינוי והתחדשות לשמחה ושחוק. וכמ"כ כתיב ותחדש פני אדמה ישמח ה' במעשיו (ועיין בס"ש"ב ס"פ ל"ג ונקרא ליתן כי ליתן הוא לשון חיבור כמו וילוו עליך וישרתוך ב' קרח י"ה ג). הנלוים על ה' לשרתו (בישעה ס"י זי). וכך הוא ענין חיבור ודיבוק היש לאין ע"י הביטול). והנה למטה ביטול היש לאין הוא ביטול גשמיות לרוחניות אך באמת למעלה גם בחי' הרוחניות הוא בחי' יש שאין לך עשב מלמטה שאין לו מזל כו' והמזל מקבל משמרי האופנים והאופנים מקבלים מחיות הקדש שבמרכבה והחיות משרפים כו' שהמזל הוא בבחי' יש לגבי האופנים והאופנים לגבי חיות הקדש. וע"ז אמרו כל בעלי השיר יוצאין בשיר שהשירה והזמרה הוא בחי' שמחה ותענוג שהוא בחי' יציאתם מנרתקן הוא בחי' כלים שלהם המגבילים אותם כידוע שכל החיות הנמשך לנבראים הוא בחי' אורות וכלים וע"י השיר שאומרים המלאכים יוצאים מבחי' כלים שלהם להתכלל באור א"ס ב"ה ממש כי שם עוז וחדוה במקומו (ועמ"ש מענין השיר בדיה יבל הוא ב' בראשית ובדיה מזמור שיר תנוכת הבית). והנה עיקר הביטול יש לאין הוא במעשה הקרבנות

התקועה בחזק כי גם אהבה זו היא בחי' רתיחת הדמים (ועמ"ש מענין זה בד"ה בכ"ה בסל"ו בפי' וישב בענין דם החמיד קודם להטבת שתי נרות כו') והיינו לפי שהדעת וההתבוננות עצמה שהיא בחי' עצמות היא בחי' קרירות כי המוח מים וליחות כו'. אבל אהבה שבלב מקום משכן הדמים שם יסוד האש והצמאון כו' (ועמ"ש בד"ה והיה לכם לציצית) והוא מחמת התבוננות התקועה בחזק באמת לאמתו בקרב איש ולב עמוק עד שימסור נפשו ממש באחד שלא יחפץ חפץ ורצון אחר זולתו ית', ואי לזאת תגדל התשווקה והצמאון בלב בהתגלות אהבה כרשפי אש ממש בכל לבבך כל לבו וכל חפצו לאהבת ה' בכלות הנפש ממש ואח"כ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך הוא בחינת הקטר החלב והשמנונית שבנהמה וכן באדם הגשמי כי ירעב לאכול ע"י רתיחת הדמים. ואח"כ למלא נפשו כי ירעב וממלא רצונו וחפצו אזי נגדל החלב והשמנונית מחמת התענוג אשר השלים חפצו ורצונו וכן עד"מ בעבודה שאחר התשווקה והצמאון אשר יעורר האדם באהבת כל לבבך זאת ישים אל לבו כי הדברים הן ד"ת ומצות הן הם אשר אנכי ממש מצוך ולא בבחי' שם כבוד מלכותו בבחינת ממכ"ע לבד שהוא בחי' שם ולא בחי' עצמיות. אבל במצות אומרים אשר קדשנו במצותיו שהוא מובדל מגדר עלמין למעלה מן ההשתלשלות בבחי' סוכ"ע. והוא קדש ישראל לה' ראשית תבואתה כי התבואה היא בבחי' ממכ"ע בבחי' סדר ההשתלשלות אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל כי גבוה מעל גבוה כו' (ועמ"ש בסמוך ע"פ זה). משא"כ ישראל הן בחי' ראשית תבואתה וקודם להם. לפי שהן בבחי' קדש מפני אשר קדשנו במצותיו. ובהם נמשך ומתלבש עונג העליון ב"ה הגם שהמצות מלוכשים ג"כ בגשמיות זרעים מועד כו' תרומות ומעשרות כו'. הנה ע"ז נאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב פי' ישרים שאינם בדרך השתלשלות עו"ע בבחי' הסתר פנים וירידת המדרגות שמתעבה ומתגשם והולך בדרך וסדר התלבשות שמחכמה ושכל אלקות נעשה שכל אנושי אבל פקודי ה' הם ישרים שנמשך בהם אור א"ס ב"ה כמו למעלה ממש (וכמ"ש במ"א בפי' לעשות הישר בעיני ה' אלקיך וע"י בזה בפי' ויקרא דט"ו סע"א). כי הן הם חכמתו ורצונו ית' ממש ולכן הם משמחי לב האדם למטה בהגלות נגלות אור א"ס ב"ה. וכמ"ש ולישרי לב שמחה והיא השמחה הבאה אחר הצמאון שבואהבת לדבקה באור א"ס ב"ה ממש. כשישים אל לבו שזאת התורה והמצות הגשמיים אשר לפנינו יסודתם בהררי קדש עליון והן בחינת ישרים שאור א"ס ב"ה ממש נגלה בהם למטה כמו למעלה שאין שם הסתר פנים על אור ה' וקדושתו. ובוה ימלא נפשו כי ירעב וישלים חפצו ורצונו בעסק וקיום המצות ות"ת כנגד כולם כי הם אשר אנכי ממש מצוך והיינו היום דוקא בחי' היום לעשותם כי בבחי' היום לעשותם נמשך דוקא מאור א"ס ב"ה הסוכ"ע שלמעלה מגדר ההשתלשלות

כי עשייה היא לעילא (כמ"ש בזהר פ' בהר דקיה ע"ב ובפי' וירא דקט"ו ע"א). ופי' הענין כי הנה דרך השתלשלות עילה ועלול בלבד לא היה נשתלשל עד עולם העשייה גשמי כי התהוות גשמיות העולם ותומרייתו לא נתהווה מרוחניות ואין הרוחניות פועל הגשמיות. אלא כמארז"ל אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה שמכה בו ואומר לו גדל שהגידול של צמח האדמה מכח הצומח אשר בארץ הוא ע"י המזל. אבל התהוות צמח האדמה ועשב הגשמי ממש אינו ע"י המזל כלל רק הוא כח האלקי אור א"ס ב"ה ממש הסוכ"ע שלפניו רוחניות וגשמיות שוין וכשם שהוא פעל ועשה רוחניות מאין ליש כך פעל ועשה את הגשמיות מאין ממש ליש לכן בע"מ כתיב והיו למארת וכתיב ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים. וכן יהי רקיע ויעש אלקים את הרקיע. תוצא הארץ נפש חיה. ויעש אלקים את חית הארץ. שעל הרוחניות נאמר יהי. ועל הגשמיות ויעש. שהיתה עשייה בפ"ע לגשמיות. שבמאמר שנבראו

כו'. ומלכותך מלכות כל עולמים למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית אין לו תחלה ואין לו תכלה כו'. וכן וממשלתך בכל דור ודור שבכל עולמים ובכל דור ודור שהן בחי' עולם ונפש וגם בחי' שנה נמשכה הארת אור א"ס ב"ה. כמ"ש לית אתר פנוי מיניה ממש. וא"כ אם היתה כל ההשכלה מלוכשת במדות שבלב לא היה ביכולת המדות אוי"ר כו' להכיל ולהגביל ההשגה כלל אלא היו מתבטלים ממציאיותם, וכמארז"ל הושיט אצבעו הקטנה ביניהם ושרפן כו' אלא ההשגה המתלבשת במדות היא בחי' הארה מצומצמת מעט מזעיר מהשגה שבמוח הנמשכת להתלבש בלב מקום המדות והם הם בחי' גידין ועורקים המחכרים העצמות עם הבשר כמ"ש להודיע לבני האדם גבורותיו הן הגבורות והעצמות כמו דרך גידים דקים עד"מ (וענין גידים אלו י"ל שזהו בחי' מ"ט שערי בינה שהוא מה שיוצא אור ההשגה ממוח תבונתו ונמשך ומתפשט בלב כמ"ש בד"ה עיני כל. גם ע"ד שנתבאר בד"ה כי קרוב אליך הדבר בענין מ"ש ובחרת בחיים כו' לאהבה את ה' שהבחירה היא בשכלו והאהבה היא בלב והבחירה קודם לאהבה והוא בחי' והשבות אל לבבך והיינו ענין מדות שבשכל מ"ט שערי בינה שמהם נמשך ומתפשט במדות שבלב. לחבר הלב עם המוח. ובוהר הרקיע (בראשית י"א) כ' הגידים והעורקים הם צנורות שהם מעבר לאור פנימי הנק' רצון האור הוא רצון והמעבר שהוא הכלי נקרא צנור אותיות רצון. ועיין בפרשה יחי (ר"ל ב) ע"פ ואגידה לכם):

ג ומעתה יוכן ענין זה ג"כ בתפלה שכנגד הקרבות שההתבוננות בגדולת א"ס ב"ה איך דכולא קמיה כלא ממש חשיבי ואין ערוך אליו אפילו כערך טפה מים אוקינוס כנ"ל הוא בחי' העצמות. כשההתבוננות היא בבחי' דעת התקועה בחזק בקביעות תמיד ולא שתהא חולפת ועוברת אחר התפלה רק בהתמדה והעמקה מעומקא דלבא באמת לאמתו (וזהו כענין מ"ש במ"א בענין משכיל לאיתן שאיתן הוא קשה וחזק כו') שמהדעת הזה נמשכה הארה דרך גידים דקין לבחי' בשר הנמשכת בבחי' דם הלב שהוא מקור המדות שבנה"ב אהבה רעה ותאוות גשמיות ונצוח והתפארות כנ"ל לאכפייא לון ולהפכן לקדושת הנה"א המשכלת ומתבוננת בגדולת א"ס ב"ה וכמ"ש בכל לבבך בשני יצריך שגם היצה"ר שמשכנו בלב בחלל השמאלי המלא דם ישוב לאהבתו ית' (ועיין בזהר ויקרא (כ"ד א) וברע"מ פ' צו (ל"ג ב) מענין עצם מעצמי ובשר מבשרי ועוד מזה ברע"מ ס"פ תצא (רפ"א א) ובוהר בפי' אחרי (ע"ה א). ובמ"א בזהר בראשית (כ"ז א) פי' דעצם מעצמי ובשר מבשרי זהו שכינתא עילאה ושכינתא תתאה ועמ"ש מזה בד"ה שיר השירים). וענין זה הוא מבואר בק"ש שמע ישראל לשון הבנה איך שה' אלקינו הוא אחד ממש ואין עוד מלבדו בשמים ממעל כו' שהחיות הנמשך בשמים ובארץ הוא רק כי ה' אלקינו הוא אלקים בחי' צמצום כו' (וכמ"ש בד"ה אלה תולדות יצחק). וכטפה מים אוקינוס כו'. והטפה חיות ההוא היא כלולה ומיוחדת במאצילה ממש בבחי' סוכ"ע שלמעלה מן ההשתלשלות שרוחניות וגשמיות שוין לפניו כחשיכה כאורה שמוה ברוך ונמשך בהשתלשלות המדרגות בבחי' ממכ"ע בחינת שם כבוד מלכותו להיות עילה ועלול רוחניות וגשמיות. ואי לזאת ואהבת את ה' אלקיך שיהיה הוי' ממש אלקיך להיות נכלל באור א"ס ב"ה בתשווקה וצמאון, ולא יהיה לו חפץ ורצון אחר זולתו ית' כלל. וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו' כי באמת אין עוד מלבדו ולמי יחפץ זולתו. והתעוררות אהבה זו בלב איש הוא בחינת דם הקרבן כי מלבד בשר גידין ועצמות שבקרבן שהקריבו ע"ג המזבח עוד הקטירו החלב וזרקו את הדם ע"ג המזבח. וזריקת הדם הוא בחי' אהבה עזה הנמשכת מהתבוננות בגדולת א"ס ב"ה במס"נ באחד ממש בדעת

יעקב בחי' הרחמנות. וזהו משה מלגיו ויעקב מלבר (ועמ"ש ע"פ ואלה המשפטים אשר תשים לפנייהם כו' ע"ש. וע"פ שניד כעדר הרחלים וע' עוד מענין משה ויעקב בזהר פ' בלק דקפ"ו ע"ב ובפ' ויצא דקנ"ב ע"ב). וזהו ענין שנאמר זה האשה אשר תקריבו לשון רבים כי הקרבת הכבש הוא בחי' הרחמנות הוא מצוה לכל ישראל רק שנקרב ע"י הכהן אהרן שושבינא דמטרוניתא. משא"כ לעשות את הכבש שהוא התעוררות והתהוות בחי' הרחמנות לעשות בנפשו כתיב תעשה לשון יחיד וקאי על מרע"ה עצמו שהוא היה עושה וממשיך הדעת בנש"י לעשות ולעורר את הרחמנות בכדי שיבא לואהבת ה' בכל לבבך בכלות הנפש ממש וזהו עולה בבחי' ריח ואחי"כ ניוחח לשון נחות דרגא שהו המשכת אור א"ס ב"ה בצרופי אותיות התפלה רופא חולים כו' ומברך השנים כו' שהן בחי' שערות הצמר הנמשכין מן העור לבלתי היות בבחי' נפרד. וע"ז אמר שסנד"ל קושר כתרים לקונו מצרופי אותיות התפלה שנעשה בחי' תענוג וכתר ממש וד"ל. (ועמ"ש מזה בד"ה נר חנוכה כו' ומזוה מימין ובד"ה מה יפו פעמך בנעלים ועמ"ש עוד מענין כבש כפ' אמור כביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הביכורים):

ועי"ל בענין שהתמיד בא מהכבשים דוקא דהנה יש ב' בחי' צדיקים ובעלי תשובה ואע"ג שארז"ל במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד והיינו משום דבחילא יתיר מ"מ לפעמים מצינו ג"כ שבחי' צדיקים גבוה יותר כמאמר במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים ועיין בגמרא ספ"ה דברכות וגם כי הצדיק אינו מתירא מיניקת החיצונים. ועד"ז י"ל בחי' כבש לגבי פר כי הפר יש לו כח וגבורה יותר וזהו כמו העלאה דתשובה בחילא יתיר ולכן נסכיו ג"כ מרובים יותר ועמ"ש מזה בפ' שלח סד"ה ענין הנסכים. אבל עכ"ז מעלת הכבש שיש לו צמר בעורו שמהם הלבושים רומז למצות שנק' לבושים וגם התורה נמשכה מבחי' ושער רישיה כעמר נקא לכן רומז לבחי' צדיק. וזהו ורעו כבשים (ישעי' ה' י"ז) כבשים ללבושך (משלי כ"ז כ"ז). ולכן לגבי קרבן התמיד צ"ל כבש דוקא כי תשובה אינו אלא לפי שעה. אבל בתמידית צ"ל בחי' צדיק וכמ"ש סד"ה שובה ישראל גבי קחו עמכם דברים וגבי כי עמך הסליחה למען תורא. גם כבש י"ל מלשון ומלאו את הארץ וכבשוה. ונכבשה הארץ. וכך הצדיק כובש את היצוה"ר. וגם להפך שהוא נכבש לפני הקב"ה ומבטל רצונו אליו ית' ונכבשה הארץ לפני ה' (במדבר ל"ב כ"ב). ואני ככבש אלוף (ירמיה י"א). ועיין בתורא בד"ה ותוסף אסתר ובד"ה אם לא תדעי לך בענין ורחל היתה יפת תואר. גם הוא מן הנעלבים ואינן עולבים בחי' כרחל לפני גוזויה נאלמה. ובגמ' (פ"ב דהגיגה ד"ג ע"א) ע"פ כבשים ללבושך אמרו דברים שהם כבשונו של עולם יהיו תחת לבושך ופרש"י סתרו של עולם. כמו רישא בכבשא (חולין דצ"ג ב'). בהדי כבשי דרחמנא למה לך (ברכות ד"י) ממני יצאו כבושין (מכות כ"ג ב'). ופי' סתרו של עולם היינו כי אורייתא סתים וגליא וקוב"ה סתים וגליא והנה בחינת ז"א נק' גליא לגבי ע"י ולכן נק' חסד דז"א חסד דלבר וחסד דע"י נק' חסד דלגאו (באד"ר דקל"ג ב'). וההמשכה מבחי' ע"י נק' כבשי דרחמנא כמו שתוק כך עלה במחשבה כמ"ש במ"א. והנה בחי' התמיד הוא להמשיך רחמים רבים מבחי' עתיקא לפני הוי' למעלה משם הוי' וכו' וזהו ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך כמ"ש בזח"א בפ' תולדות דקמ"א (ועמ"ש בד"ה לבבתי) וע"כ היה בא מן הכבשים דוקא שהוא לשון סתר להמשיך מבחי' סתים לבחי' גליא. והוא בחינת תמיד בחינת לא שניתי כו'. וגם כבש שבמזבח ולא תעלה במעלות והוא בחי' הצנע לכת וזהו עלה בכבש ופנה לסובב בחי' סובב כולא עלמין. גם כמארז"ל מ"ט עיזי מסגין ברישא והדר אימרי כברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא הרי אימרי נק' נהורא.

הרחמנות לא נתהווה הגשמיות (ועמ"ש מזה במ"א בד"ה יביאו לבוש מלכות ובאג"ק ד"ה איהו וחיהו) ולזאת ישמח לבב אנוש אף גילת ורגן בעשותו א' ממצות ה' המלוכות בגשמיות דוקא שהוא אור א"ס ב"ה הסוכ"ע ממש. וכדאי כדאי הוא הדבר הזה לרוות צמאנו ותשוקתו שבואהבת: ד אך זאת עוד אחת היא הדרך המביאה להיות גילוי נה"א המשכלת ומתבוננת בגדולת אור א"ס ב"ה שיהא פועל ישועות כקרב איש ולב עמוק לאהבה את ה' בכל לבבך ממש ושיהא גם כח המתאוה שבנה"ב מתהפך וישוב ג"כ לאהבת ה' היא בחינת רחמנות לעורר רחמים רבים על ניצוץ אלקות שנפשו שירד מאיגרא רמה כו' להתלבש בגוף ונה"ב לזון ולפרנס בצרכי הגוף אכילה ושתיה כו'. וע"ז תקנו בפסוד"ז לומר והוא רחום כ"פ. וגם בכרכת יוצר אומרים ברחמך הרבים רחם עלינו. ופי' ברחמך לפי שכל דרך איש ישר בעיניו ודומה לו שכן היא המדה הנכונה. וכך היא חוכתו להשתמש בצרכי הגוף איש לפי ערכו במדה שאדם מודד לעצמו כך צריך לו ולא סגי בלא"ה. אכן זאת הוא רוח אנוש בשגם הוא בשר אבל לגבי קוב"ה הנה ירידה גדולה היא מאד לא"ס ותכלית. ורחמי ה' מרובים מאד. על ירידה הגדולה הזאת. ולזאת אנו מבקשים רחמי שמים המרובים ואומרים הגם שלפי שכלנו הדל אין אנו מרגישים הרחמנות. מ"מ ברחמך הרבים רחם עלינו וגדול כח רחמנות זו לעורר את האהבה שבלב ונפש הבהמית ע"י בינה ודעת דנה"א המשכלת בגדולת ה'. וכמאמר אבינו אב הרחמן המרחם רחם נא עלינו ותן בלבנו בינה כו' (ועמ"ש בשה"ש בד"ה קול דודי הנזכר לעיל בענין מצה ומרור כו' ובפ' במדבר סד"ה וידבר בענין למשפחותם לבית אבותם. ועמ"ש ע"פ כנשר יעיר כו' וזהו ואשא אתכם על כנפי נשרים שהוא בחי' מדת הרחמים שע"י דייקא ואביא אתכם אלי ממש) וזהו ענין קרבן התמיד שבא מן הכבשים כי הכבשים יש בהם בחי' רחמנות וקולן קול רחמים. והרחמנות הוא כמ"ש כרחל לפני גוזויה נאלמה וענין גוזויה הוא כי הנה הכבש יש לו צמר בעורו והעור הוא המפסיק בין הבשר והצמר. כי מן הבשר עצמו אי"א לצמוח שערות הצמר כ"א ע"י הפסק העור. ויובן זה למעלה כי ענין שערות הם הן צרופי אותיות המתלבשות בבי"ע להיות מאין יש ודבר נפרד והתהוות בחי' צרופי אותיות להיות עולמות הנפרדים הוא ע"י מסך מבדיל בחי' רקיע (ועמ"ש מזה בפ' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת ובד"ה פתח אליהו בפ' וירא) וגוזזים השערות הן המפרידים בחי' צרופי אותיות הנ"ל משרשם שהם דבוקים ומיוחדים באלקות ממש להיות בבחי' נפרדים ממש ללכת אחר חיות הגוף ונה"ב בלבד ותמו ונכרתו משרשם עד שנראה העוה"ו הגשמי ליש ודבר נפרד ממש כו' (ועמ"ש מזה בד"ה והיה אור הלכנה בפ' צו) וע"י כן נאמר ורחל עקרה שאינה מולדת בחי' אוי"ר כו'. שהן בחי' הבנים כו'. לפי שרחל לפני גוזויה נאלמה לכך היא בחי' עקרה שאינה מולדת ולזה תיקנו בתקון חצות תקון רחל לעורר בכיה ורחמנות. וכמ"ש רחל מבכה וכו' ואחי"כ תקון לאה היא אם הבנים שמחה שהיא השמחה הבאה אחר לידת האהבה כשנעשית אם הבנים. שאז תתענג כו'. והנה בחי' כבש ורחמנות היא בחי' יעקב שהיה רועה צאן לבן. גם מרע"ה היה רועה צאן יתרו. אך איתא בזהר משה מלגיו שהוא רע"מ ויעקב מלבר. והענין כי הנה התעוררות רחמנות זו היא מצד הדעת שהיא השגה בגדולת אור א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו' ואין ערוך אליו וכו' אשר לזאת כשישים אל לבו ששם היתה נשמתו כלולה במאצילה ב"ה טרם ירידתה וירדה פלאים מטה מטה יעורר רחמים רבים בלבו מאד מאד על גודל עוצם הירידה. משא"כ כשאין בו דעת כל דרך איש ישר בעיניו. וכמאמר ברחמך הרבים כו' וכנ"ל. והנה המשכת הדעת בנש"י הוא ע"י משה רע"מ כי משה הוא שושבינא דמלכא וע"י נמשך להיות בחי'

המחברים עמ"ש בד"ה וישלח יהושע כו' מרגלים ועיין בפרדס ערך ג' גימל שהוא בינה משקה לדלת שהיא מלכות. והשקאה זו הוא ע"י צדיק בחי' יו"ד שבין גימל לדלת (עוזיא ויהו רל"ד ב) דהיינו כי גימל הוא כללות כח"ב שמהם נמשך השפעת הביטול דחיו"ע שהוא היוד להיות מזה ביטול היש לאין כו' ולהיות מציל עני מחוק ממנו עיין רבות וירא (ר"פ נ"ד) וזח"ג ואתחנן (זרמ"ו ב) דקאי על יצה"ר וזריקת הדם הוא בחינת אהבה עזה. ואח"כ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום. זהו ענין הקטר החלב בחינת תענוג כי פקודי ה' ישרים משמחי לב. והיינו היום לעשותם עשייה היא לעילא ועמ"ש בפי' היום בד"ה כיום השמעי' בפי' זה היום עשה הוי"ו:

(ד) אך הדרך המביאה לגילוי נה"א להיות ואהבת בכל לבבך עמ"ש בד"ה ה' לי בעזרי. בפי' בכל לבבך שיהיה נקלט כו' היא בחי' רחמנות (וזהו שמוזכרין ברחמיך הרבים רחם עלינו בברכת יוצר המאורות. כדי להיות יחוד שמשא וסיהרא. ולא יהיה מארת חסר וע' בירושלמי פ"ג דתענית ה"ג זח"א בראשית (ט"ו ב' מ"ב) תולדות (קמ"א א) ר"פ וישלח (קס"א א) ובפי' הרמ"ז שם אלא בחי' אשר לא תחסר כל בה וכענין בשמחה ובטוב לבב מרוב כל דהיינו כי לבנה היא כנסי' כמ"ש בד"ה בחדש השלישי לצאת בני'. יומשך בה אור השמש הוא שמש הוי' שיהי' נקלט ונתפס הביטול דחיו"ע מה דכולא קמיה כלא חשיב כביטול זיו השמש בשמש. עמ"ש ע"פ שזפנתי השמש.

ומ"ש בד"ה ושמתי כדכד שמשותיך ובד"ה והיה מדי חדש בענין שמש צדקה ומרפא כו'. ועיין בגמרא פ"ד דתמיד (זל"א סע"ב) ע"פ שנים ליום כנגד היום. ופי' המפרש נגד השמש וכ"כ הרעב"ט שם בפי' המשנה ובהרמב"ם (פ"א מהלכות תמידין דין י"א). והיינו (ע"ד הנ"ל להמשיך גילוי שמש הוי'. וכ"ז הוא ע"י הכבש בחי' רחמים) והרחמנות הוא כמ"ש כרחל לפני גוזויה נאלמה (בישעיה נ"ג ד) וע' מזה בוח"ב וארא (כ"ט ב), ועי"כ ורחל עקרה. ולכן צריך לעורר רחמים. שהוא מבחי' יעקב. וזהו נעשה ונמשך מבחינת משה שהוא הדעת. שממנו התהוות הרחמים וזהו את הכבש אחד תעשה, תעשה ממש. (וכענין מ"ש או יחזק במעויו יעשה שלום לי שלום יעשה לי. שעושה ממש בחי' השלום עליון ושלום תחתון כמ"ש הרמ"ז פ' במדבר (דק"ח ע"א) ועמ"ש בפ' בהר (דק"י ע"ב) ע"פ ועשה טוב. ועשה ממש ע"ש בהרמ"ז. ומ"ש במ"א ע"פ ועשיתם אתם כאלו עשאוני. ועיין במ"א את כ"ף ס"ד מענין כבש וכבשים. וע' זח"א ויצא קנ"ז סע"ב) וכן את הכבש השני תעשה. ותקריבו היא מצוה לכל ישראל (ועוזיא ח"י קל"ג א' ור"ק ובפי' ויהו רכ"ט ב) וזהו ריח ניחוח דקרבנות:

עו"ל בענין כבש. כי אע"ג דשור יש לו כח יותר רומז לבחינת בחילא יתיר. מ"מ כבש שיש לו צמר בעורו רומז לבחינת צדיק ובחינת צדיק צ"ל תמיד. גם כבש לשון כבשונו של עולם. להמשיך מבחי' סתים לבחי' גליא. אימרי ע"ד את ה' האמרת. וענין העור והרקיע כו':

והנה יח"ת נק' חשוכא לגבי יחיו"ע ועד"ו אפילו ז"א דאצילות נק' כו' לגבי ע"ק כי שערות דז"א הן שחורות כעורב ושל ע"ק כעמר נקא. גם י"ל אימרי ע"ד את ה' האמרת היום ופרש"י (פ"ק דברכות ד"ו סע"א) לשון חשיכות ושבת. ועמ"ש ע"פ מי כמוך באלים הוי' דשבת זה קאי על ע"ק (באד"ו דקכ"א א). (והנה הרקיע הוא הפרסא המפסיק בין אצילות לבריאה. ואמנם יש כמה בחינות פרסא כמ"ש במ"א ע"פ והבדילה הפרוכת כו'. ובחי' עור של הכבש כיון שגם לאחר הפסק הרקיע נמשכים ממנו שערות שהן בחי' צמר שהוא בחי' גבוה א"כ מורה שהרקיע המפסיק הוא ע"ד הפרוכת המפסיק בין קדש לקדש. משא"כ בעזים שמשערות העזים נמשך יניקה לחיצונים א"כ מורה שהעור המפסיק הוא למטה במדרגה שמבדיל בין קדש לחול ולכן נאמר שערך כעדר העזים שגלשו כו'. וכ"ש בשאר בהמות שאין שערות שלהן ראויים ללבושי' צמר. וא"כ דוקא בעור הכבש מרומז תיקון הפרסא והאותיות הנמשכי' דרך הפרסא לבלי יהיו בבחינת נפרד כו' וע"כ בא התמיד מהכבשים דוקא. ושרש עור ורקיע זה הוא בחינת קרומא דאוריא כו' כמ"ש במ"א בענין שנזכר ב' פעמים הבדלה בענין יהי רקיע כו':

קיצור

(א) **שני** פעמים ואמרת מיד ולדורות. תקריבו תעשה. קודם שנברא העולם היה הוא ושמו בלבד, שהיה האור כלול במאור עצמו. ואחר שנברא העולם נעשה התפשטות האור. והוא ירידה גדולה לגבי האור כמ"ש בד"ה תקעו בחודש. והוא כשביל עלייה שיהיה היש בטל לאין. ליתן זה יצרת לשחק בו. ועמ"ש מזה בד"ה אלה מסעי. ובד"ה אני דפ' ציצית וזהו ענין השיר של המלאכים. ועיקר ביטול היש לאין הוא במעשה הקרבנות, ולכן היה השיר על הקרבן. וכך הוא ענין התפלה. ואפ"ל דלכן בתפלה אומרים תחלה פסוד"ו ושירת הים וכמ"ש בד"ה אז ישיר משה ובנ"י. פי' לחמי לאשי. לבחינת השרפים:

(ב) **ומה** שהתמיד בא מכבשים דוקא. אף שפני שור הוא ראש לכל הקרבנות בפרשת שור או כשב או עז כמ"ש ברבות שם פכ"ו. היינו מפני שכבש יש לו קול רחמים עמ"ש בד"ה והגיף הכהן אותם. וגם יש לו צמר בעורו אשר נמשל בהם בחינת ושער רישיה כעמר נקא. (וכתיב אם יאדימו כתולע כצמר יהיו עמ"ש בד"ה האיניו השמים. והנה עולת תמיד פי' האריו"ל עולת אותיות תולע עמ"ש בד"ה חקת התורה בענין תולעת יעקב). והנה הבשר גידין ועצמות של התמיד היה עולה כולה. עצמות נמשכים מהמוח והוא בחי' חכ"ד ועמ"ש בביאור ע"פ וידבר דעשרת הדברות שהעצמות מתקשרים עם עצם הגלגלת דחפאי על מוחא. אך בתוכם יש מוח ג"כ. והבשר נמשך מהדם שבלב והוא משכן המדות. והגידים הם המחברים החכמה עם המדות דהיינו העצמות עם הבשר. וכ"ז היה עולה כליל:

(ג) **וכן** בתפלה ההתבוננות והדעת איך דכולא קמיה כלא חשיב זהו בחי' עצמות. (ועיין ברבות פ' אמור ספ"ל ע"פ כל עצמותי תאמרנה השדרה כו' ובזח"ג (פנחס רנ"א א) חוט השדרה דביה ח"י חולין כו' לקבל ח"י ברכאן דצלותא כו' ועמ"ש בד"ה לא הביט און ביעקב מענין זה. גם בירושלמי ספ"ק דברכות שצריך לכווץ בשמו"ע עד שיתפקקו כל חוליותיו ע"ש כל עצמותי תאמרנה. מכ"ז יובן ענין בחי' עצמות. בתפלה שכנגד קרבן התמיד) ומזה נמשך גידים לבחינת בשר להפך מדות נה"ב. (ולפמ"ש בזהר בפי' עצם מעצמי ובשר מכשרי ובפרדס בערך עצם י"ל כי עצמות זהו בחי' יחיו"ע למסי' באחד. ובחי' בשר זהו יחיו"ת בחינת ככל נפשך ועמ"ש בד"ה וארשתך לי בענין לבי ובשרי ירננו. וצ"ל התחברות ב' הבחינות ע"ד כעיר שחבורה לה יחדו שנתבאר בד"ה אלה פקודי המשכן והיינו ע"י הגידים

קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. כל אוכליו יאשמו. ראשית תבואתה בה"א כתיב משמע דישאל הם ראשית תבואת ה'. וצריך להבין מה זה התבואה הנצמח אשר ישראל מכונים בשם ראשית לה. וזהו שכתוב בורא קדושים יוצר משרתים ואשר משרתי. פי' ואשר משרתי משמע מאז מעולם הם משרתים אותו ויוצר משרתים הם המלאכי' שמתהווים בכל יום לומר שירה לפניו כמ"ש במדרש איכה ע"פ חדשים לבקרים. ובאמירתם מתבטלים לגמרי דהיינו שחוזר כח גילוי התהוותו למקורו להיות בכח ולא בפועל. וזהו שאמר הכתוב תדשא הארץ דשא פי' הארץ בה' היא הארץ העליונה (עמ"ש ע"פ לא תהיה משכלה ועקרה בארצך) כמו שהארץ הגשמית